

YLIKOMISARIO BANKS -sarja

PETER ROBINSON

Maasta WSOY
sinä olet tullut

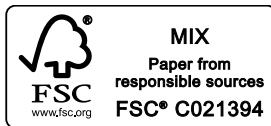
Peter Robinson

MAASTA SINÄ
OLET
TULLUT

SUOMENTANUT ULLA SELKÄLÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
ABATTOIR BLUES

© EASTVALE ENTERPRISES INC. 2014

SUOMENNOKSEN © ULLA SELKÄLÄ JA WSOY 2021

ISBN 978-951-0-45542-5

PAINETTU EU:SSA

Sheilalle

»Mutta katsopa noita yksinäisiä taloja – jokainen omien peltojensa keskellä ja asukkaina etupäässä köyhää oppimatonta väkeä, joka ei laista paljon mitään tiedä. Ajattele, minkälaisia helvetillisiä julmuuksia ja kätköön jäävää pahuutta moisissa paikoissa voi olla meneillään vuodet läpeensä kenenkään tietämättä.»

ARTHUR CONAN DOYLE, KOTIOPETTAJATTAREN SEIKKAILU
SUOM. JAAKKO ANHAVA, 2010

1

Terry Gilchrist tuli puiden alta siinä kohtaa, missä lentokonehalli kohosi kuin Maahan pudonneiden muukalaisalusten varasto New Mexicossa. Paitsi ettei oltu New Mexicossa, vaan Pohjois-Yorkshiressä.

Halli oli keskellä lohkeillutta ja rikkaruohottunutta betonikenttää, jota ympäröi piikkilangalla kruunattu kaksimetrinen verkkoaita. Munalukolla suljetussa kaksiosaisessa portissa oli iso kyltti, jossa luki YKSITYISALUE – PÄÄSY KIELLETTY. Vajaan puolen kilometrin päässä hangaarin takana kiiti itäistä rantarataa matkustajajuna kohti King's Crossin rautatieasemaa.

Gilchrist päästi narttukoiransa Peachesin irti hihnasta, kuten hän usein teki tässä vaiheessa lenkkiä. Avoimessa maastossa koiraa oli helppo pitää silmällä, ja se tuli aina takaisin, kun hän vihelsi tai huusi sitä nimeltä.

Peaches nuuski aidan viertä, eikä aikaakaan kun se jo oli löytänyt sisäänmenoreitin, luultavasti saman aukon, josta pojan-koltiaiset ryömivät tontille pelaamaan krikettiä tai pössyttele-mään pilveä ja kopeloimaan kylän tyttöjä. Tällä kertaa Peaches ei tyytynyt vain nuuskimaan betonia ja rikkaruohoja, vaan suuntasi hallin tummalle oviaukolle ja katosi sisään.

Odottaessaan, että koira ehtii tutkia tarpeekseen, Gilchrist pani keppinsä nojaamaan puuta vasten, otti käsillä tukea run-gosta ja alkoi tehdä armeijan lääkärien määräämää yksinkertaista jalkajumppaliikesarjaa. Hänen edistymiseensä oltiin tyytyväisiä:

neljän kuukauden jälkeen hän jo käveli – kepin avulla tosin – vaikka jalkaa oli pidetty menetettynä. Nyt Gilchrist halusi eroon kepeistäkin, ja se onnistuisi vain rakentamalla vaurioitunutta lihas-kudosta sinnikkäästi vähä vähältä. Jalka ei ehkä koskaan näyttäisi entiseltään, mutta hän oli päättänyt, että aikaa myöten se toimisi yhtä hyvin kuin ennenkin.

Kun Gilchrist lopetti, Peaches ei ollut vielääkään palannut, joten hän vihelsi ja kutsui sitä nimeltä. Vastaukseksi hän sai vain haukun ja vikinää. Hän huusi uudestaan, tällä kertaa käskevämmin. Vinkuminen jatkui pitempään, mutta koira ei totellut. Se ei ollut tulossa takaisin. Mikä ihme sitä oikein vaivasi?

Gilchrist otti ärtyneenä keppinsä ja kiersi aidan viertä etsien koiran löytämää aukkoa. Kun hän näki sen, hänen mielensä synkeni. Hän mahtuisi kyllä ryömimään siitä, mutta ei ihan helposti eikä ilman kipua. Eikä sotkematta itseään. Hän huusi uudestaan. Peaches jatkoi haukkumista ja ulinaa, aivan kuin olisi kutsunut *häntä*. Päästäkseen aukon läpi Gilchristin täytyi hivuttautua vatsallaan eteenpäin märässä maassa ujuttamalla ensin kädet toiselle puolelle ja työntämällä sitten itseään aidasta pois päin. Sillä sekunnilla kun hän kävi mahalleen maahan, solu- tai lihaskuivista nousi tuttu tunne, joka täytti hänen mielensä pelolla ja melkein lamaannutti hänet. Sitten hän kuuli kuin sumun läpi Peachesin haukun ja puski eteenpäin. Seisaalleen nouseminen oli sekin operaatio sinänsä, koska polvea ei pystynyt taivuttamaan juuri lainkaan ilman hirveää kipua, mutta hän selvisi siitä roikkumalla verkkoaidassa ja kiskomalla itsensä pystyyn sitä vasten. Lopulta hän seisoi huohottaen pystyssä ja nojasi selkäänsä aitaan vaatteet märkinä ja kuraisina, kunnes tarttui keppiinsä ja lähti kinkkaamaan hangaaria kohti.

Hallin sisällä oli hämärää, mutta isosta oviaukosta tuli sen verran valoa että siellä näki, jähka silmät tottuivat. Peaches seisoi lähellä seinää kolmisenkymmentä metriä Gilchristista oikeaan,

haukkui ja heilutti häntäänsä. Hän meni koiran luo ihmetellen, mikä kumma sen sai käyttäytymään niin omapäisesti ja kiihtyneesti. Hänen ärtymyksensä väistyi vähitellen uteliaisuuden tieltä.

Hangaarin lattia oli päällystetty betonilla aivan kuten ympäröivä tonttikin, ja paikka paikoin päällyste oli täälläkin halkeillut ja sen raoissa kasvoi rikkaruohoja huolimatta valon puutteesta. Gilchrist kuuli sateen ropisevan teräskattoon ja tuulen valittavan korkealla pimeydessä. Hän tunsi väkisinkin värähtävänsä lähes tyessään Peachesia.

Hämärässäkin oli helppo nähdä, että koira nuuski tummaa läiskää betonissa, mutta vasta kännykän valo paljasti Gilchristille nartun kiinnostuksen kohteen: ison veritahran, jonka seassa oli luunsiruja ja harmaan aineen kokkareita. Hänen mieleensä välähti oitis kuva verestä hiekalla, ja hän tunsi paniikin nousevan kurkkuun kuin sappi.

Ryhdistäydy, Gilchrist komensi itseään ja veti sitten useita kertoja syvään henkeä ennen kuin kumartui tutkimaan tahraa kännykän valossa. Hänellä ei ollut Peachesin tarkkaa hajuaistia, mutta nyt kun oli lähempänä, hän tunnisti veren inhottavan kuparintuoksun. Sen hajun hän muisti hyvin.

Ajatus tuli hänen mieleensä kutsumatta: *Joku on kuollut täällä.*

»Ei jumalauta, varastettu traktori», Annie Cabbot nurisi. »Oliko se vaivan arvoista? Kysyn vaan, Doug. Tämähkö takia minä uhrasin vuosia elämästäni? Vaaransin henkeni ja terveyteni rikoskomisarion viran vuoksi? Tämähkö nyt on vakava rikos, henkirikos? Varastettu traktori? Tämähkö takia synnyin maailmaan?»

»Se on maaseuturikos.» Rikoskonstaapeli Dougal Wilson irrotti hetkeksi katseensa tiestä ja väläytti Anniele nopean hymyn. »Ja maaseuturikos on vakava rikos. Ainakin uuden poliisikomentajan mukaan.»

»Jesus, luulisi että vaalit ovat taas käsillä.»

»Niin, no», Wilson sanoi, »eihän tämä ole ensimmäinen viime aikoina kadonnut maatalouskone, yksittäisistä lehmistä ja lampaista puhumattakaan. Ja se tosiaan oli kallis traktori.»

»Silti... Onko se maanviljelijä, jota olemme menossa tapamaan, poliisikomentajan henkilökohtaisia ystäviä?»

»Ei, mutta käsittääkseni hänen vaimonsa on aluekomentaja Gervaisen ystäviä. Lukupiiristä tai jostain vastaavasta yhteydestä.»

»Katos vaan. En tiennytkään, että Gervaise on lukuihmisiä. Siitä naisesta löytyy näköjään salattuja syvyyksiä. Hänellä ja Alanilla on varmasti paljon yhteistä. Siitä puheen ollen, missä onkaan ylikomisariomme Banks silloin, kun häntä tarvitaan? Minäpä kerron missä. Cumbriassa viettämässä tuhmaa viikonloppua tyttöystävänsä kanssa, siellä on meidän ylikomisario.»

»Itse asiassa hän on Umbriassa», Wilson mutisi.

»Umbriassa? Vielä pahempaa. Siellä paistaa aurinko.» Annie oli hiljaa, kun Wilson ajoi kapean, kaarevan kivisillan yli. Sellaiset sillat olivat aina hermostuttaneet häntä. Niille ajaessa oli mahdoton nähdä, oliko joku tulossa vastaan toiselta puolelta. Parasta, mitä saattoi tehdä, oli sulkea silmät ja painaa kaasua. Hän sulki silmänsä. Wilson painoi kaasua. He selvisivät. »Mikä niissä italialaisissa oikein vetoaa?» Annie jatkoi. »Tätä ennen oli se Joanna Passero, jonka kanssa Banks matkusti Viroon.»

»Ei hän ole italialainen. Vaan skotti. Otti eron jälkeen takaisin tyttönimensä. Hän on tylsän tavallinen Joanna MacDonald.» Wilson punastui. »Tai no ei ehkä niinkään tavallinen, mutta komisario tietää mitä tarkoitan. Hän on kreivikunnan pääpoliisiasemalla rikostiedusteluyksikössä. Nouseva tähti, rikollisen mielen tuntija.»

»Minusta pääpoliisiasemalla onkin aina vallinnut rikollinen mieli», Annie sanoi. Hän vilkaisi Wilsoniin epäluuloisesti. »Miten muuten tiedät tuon kaiken?»

Wilson työnsi silmälaseja ylemmäs nenällään. »Rikoskonstaapelin vaatimattoman toimenkuvan luontaisetuja. Alhaiseen arvoasemaan kuuluva etuoikeus. Kuulee kaikki hyvät juorut.»

Annie hymyili. »Muistan sen. Hämärästi. Mutta, herra nähköö, Doug, varastettu traktori. Onko tässä mitään laitaa, kysyn vaan.» Hän tiiraili tienviittaa viuhuvien tuulilasinpyyhkijöiden välistä. »Taidetaan olla perillä, Beddoesin tilalla. Tuosta kääntyy tie.»

»Niinpä näkyy.» Wilson kurvasi niin terävästi, että he olivat vähällä luisua ojaan. Maa oli märkää, pehmeää mutavelliä. He keskittyivät kestäämään höykytystä, kun auto pomppi ja liirteli puolisen kilometriä tilalle vievää kuoppaista ajotietä ja iskunvaimentimet joutuivat tekemään jumppaa, jota ne eivät luultavasti tarvinneet. Onneksi auto sentään oli poliisin ajoneuvokannasta, Annie tuumi, eikä hänen uusi punainen Astransa.

Wilson ajoi pihaan, joka oli aivan yhtä liejuinen kuin tulotiekin, ja pysäköi hopeanvärisen BMW:n viereen. Sen takana seisoi uudennäköinen Range Rover. Tyypilliseen maatilan pihapiiriin kuului kalkkikiviseinäinen ja liuskekivikattoinen kaksikerroksinen päärakennus ympärillään rykelmä ulkorakennuksia, muun muassa navetta – sekin kalkkikiveä – jonka isojen vihreiden puuvien maali hilseili, aaltopeltirakennelma joka oli ilmeisesti autotalli, sikala, jonka asukit äänestä päätellen rypivät iloisesti mudassa tai jossain vielä paremmassa, sekä niin vankaksi vahvistettu kanala, että kaikki lähitienoon ketut olivat luultavasti luikki-neet häntä koipien välissä matkoihinsa.

Autosta noustessa Annien nenään iskivät tavanomaiset maatilan hajut. Epäilemättä enimmän osan niistä saattoi panna sikojen piikkiin, hän ajatteli. Niin, ja liejun. Ikinä ei tiennyt, missä sitä tuli rämpineeksi, kun käveli farmipihaan poikki. Kumpuilevat rapsipellot, jotka kukkivat toukokuussa upean kirkkaankeltaisina, näyttivät nyt luotaantyöntäviltä ja uhkaavilta

synkkyyttä huokuvan metallinkarvaisen taivaan alla. *Humisevaa harjua* omimmillaan, Annie ajatteli vaikka tiesikin, että kirjan maisemiin oli matkaa monen monta kilometriä. Tummat vyöryvät pilvet valuttivat sadekuuron toisensa perään, välillä rankan, välillä tihkuisen, ja tuuli ujelsi tyhjyydessä.

Annie oli varautunut kylmään, märkään päivään maaseudulla, olihan sentään vasta maaliskuun loppupuoli – farkkujen lahkeet punaisten kumppareiden sisässä, päässä kukkakuosinen sadehattu ja vedenpitävän takin alla villapaita. Doug Wilson näytti astetta virallisemmalta Marks & Spencerin puvussaan, kapealierisessä huopahatussaan ja vaaleanruskeassa sadetakissaan, jossa oli epoletit ja vyö. Itse asiassa, Annie tuumi, hän toi mieleen viisikymmentäluvun leffojen yksityisetsivät, jos silmälaseja ei laskettu mukaan. Ja kun hän otti hatun pois päästään, hän näytti aina vain Daniel Radcliffeltä Harry Potterin roolissa.

Sisäänkäynnin yllä oli katettu kuisti, ja he jättivät sinne ulkovaatteensa. Kun Annie riisui sadehatun, hänen kastanjanruskeat hiuksensa ryöpsähtivät olkapäille. Blondiajat olivat takana-päin, hän oli antanut tukan kasvaa ja palannut takaisin omaan hiusväriinsä. Hän saattoi totta vie todistaa, ettei blondina ollut haus Kempaa.

Oven avasi reilusti yli viisikymppinen, tyylikkäästi harmaantunut ja kevyesti päivettyynyt jäntevä, pitkä mies. Hän oli sonnustautunut farkkuihin ja punaiseen V-aukkoiseen neuleeseen, jonka alla oli vaaleansininen kauluspaita. Rennosta pukeutumisesta huolimatta hän näytti Annien mielestä enemmän yritysjohtajalta kuin maatilalan isännältä. Olemuksesta huokui vauraus ja valta, jollaista Annie ei ollut koskaan yhdistänyt maatalouden harjoittajiin. »Olette varmaan poliisista», mies sanoi ennen kuin he ehtivät näyttää virkamerkinsä. Hän piti ovea auki ja astui sivuun. »Kastuivatko takkinne? Siinä tapauksessa tuokaa ne vain sisään. Täällä ne saadaan kuiviksi tuota pikaa.»

»Siihen ei ole tarvetta», Annie vastasi hieroen käsiään yhteen ja otti sitten esiin virkamerkkinsä. »Rikoskomisario Cabbot ja rikoskonstaapeli Wilson.»

»John Beddoes. Käykää peremmälle.»

Lähes kaikissa maataloissa, joissa Annie oli käynyt – niitä ei ollut monta, myönnettäköön – oli leijunut veden kielelle tuova leivonnaisten, piiraiden, marsipaanin, kanelin ja neilikan tuoksu, mutta Beddoesin kotona tuoksui vain sitruunanhajuinen ilmanraikaste.

»Tämä on varmasti teistä kertakaikkista ajanhaaskausta», Beddoes sanoi. »Poliisin resurssien tuhlauksesta puhumattakaan, mutta kyseessä ei suinkaan ole ensimmäinen tällainen rikos näillä main tämän kuluneen vuoden aikana.»

»Olemme tietoisia siitä, herra Beddoes», Annie sanoi. »Ja juuri siksi tulimme.»

Beddoes johdatti heidät viihtyisään olohuoneeseen. Kehotettuaan heitä istumaan kolmiosaiseen sohvaryhmään, jota ei selvästikään ollut hankittu halpamyymälästä, hän kutsui vaimoan. »Pat? Kulta, poliisi on täällä.»

Patricia Beddoes tuli huoneeseen. Talon rouva oli tiukkoihin kalliisiin merkkifarkkuihin, lenkkitosuihin ja oranssiin t-paitaan pukeutunut tyylikäs, viehättävä nainen, miestänsä vähintään reilut kymmenen vuotta nuorempi tummaverikko, jonka hiukset oli laitettu kuosiin kalliilla kampaajalla. Vaikka hän oli ollut aurinkolomalla, hänen rusketuksensa näytti epäaidolta, purkista hankitulta, sellaiselta jolla *Coronation Street* -sarjan nuoret naiset ylpeilivät. Siitä huolimatta vaikutelma oli Annien mielestä kylmäkö ja ankara, hänessä oli jotain kovaa ja kulmikasta, mutta ystävällinen hymy näytti aidolta, kädenpuristus oli luja, ja hän tarjosi heti heille teetä. Annie ja Wilson ottivat tarjouksen vastaan. Kumpikaan ei ollut vielä syönyt aamiaista. Ulkona satoi kaatamalla ja tuuli viskoi vettä raivoisasti ikkunaruutuja, pysäköityjä autoja ja

peltiautotallia vasten. Kuulosti siltä kuin taivaalta olisi heitelty kahmaloittain soraa.

»Kurja sää, vai mitä?» John Beddoes sanoi. »Ja ennusteen mukaan tätä lystiä on luvassa lisää.»

Kulunut maaliskuu oli kuulemma ollut ennätyskellisen märkä, eikä Anniella ollut mitään syytä ruveta väittämään vastaan. Lukuun ottamatta muutamaa päivää kuun alussa se oli myös ollut tavanomaista kylmempi. Sääennuste povasi vielä jopa lumisadetta. Ja kaikki tämä tuli surkean talven jälkeen, joka oli koetellut maataloudesta elantonsa repiviä ankarasti, sillä lampaita oli kuollut runsaasti lumikinoksiin nummilla. »Tehän olette kai olleet lomamatkalla?» Annie sanoi.

»Kyllä vain. Meksikossa. Teistä tämä saattaa olla omituinen aika lähteä matkalle – sikäli kuin maatalousyrittäjällä onkaan hyvää aikaa matkustella – mutta meillä ei ole lampaita eikä karjaa, joten ei ole huolta karitsoinnista ja poikimisesta.» Hän nyökkäsi keittiön suuntaan. »Ja Patricia tarvitsi irtioton.»

»Sehän mukavaa.» Suurimmalla osalla maanviljelijöistä tuskin oli varaa Meksikon-lomiin, Annie epäili, ei ainakaan sen perusteella, miten he aina valittivat meijerituotteiden polkuhinnoista, tiukoista EU-säädöksistä ja ties mistä, mutta toisaalta näinä halpalentojen ja edullisten lomapakettien aikoina sellainen matka ei luultavasti enää ollut niinkään kallis. Eipä sillä, että ajatus olisi häntä itseään houkuttanut: joukko hampuuseja leopardikuvioisissa uikkareissa, nahassaan kookoksenhajuista aurinkorasvaa ja nuppi sekaisin halvasta oluesta – suunnilleen yhtä viehättävää kuin märkä sunnuntai Walesissa, tai Yorkshiressäkään, mitä siihen tuli. »Käsittääkseni palasitte matkalta juuri», hän sanoi.

»Viime yönä. Puoli kahdentoista maissa. Meidän piti olla kotona jo aikaisin aamulla, mutta lento New Yorkiin oli myöhässä emmekä ehtineet jatkolenolle. No... te tiedätte, millaista

reissaaminen välillä on. Jäämme koko päiväksi jumiin lentoaseman loungeen.»

Annie ei tiennyt; hän ei ollut ikinä käynyt lentoaseman loungeessa. »Silloinko varkaus paljastui?»

»Niin. Huomasin heti, että autotalliin oli murtauduttu ja soitin poliisille. Täytyy sanoa, että teikaläiset reagoivat ripeästi. Paljon nopeammin kuin ennen. Se vormupukuinen kaveri, joka kävi täällä yöllä, vaikutti myös erittäin myötätuntoiselta.»

»Konstaapeli Valentine?» Annie sanoi. »Aivan, hän on erittäin hienotunteinen nuorimies.»

»Mitä poliisi siis tekee?» Beddoes kysyi.

»Traktorin tuntomerkit on ilmoitettu – vihreä Deutz-Fahr Agrotron, jos oikein muistan – ja sitä etsitään, satamissa ollaan valppaina ja niin pois päin. Tulliviranomaisiin on otettu yhteyttä. Annettu tarkat tiedot, tuntomerkit, rekisterinumero, moottorin sarjanumero. Rosvot ovat luultavasti muuttaneet ne jo, mutta joskus he ovat laiskoja tai hutiloivat. Kokemuksemme mukaan suurin osa varastetuista maatalouskoneista kuljetetaan kohtalaisen nopeasti laivalla pois maasta.»

John Beddoes huokaisi. »No sitten se on hitto varmaan jo Albaniassa. Se on vähintään sadan tonnin arvoinen vehje.»

Hänen vaimonsa tuli huoneeseen teetarjotinta kantaen ja tarjoili kaikille. Annie kuuli radion äänen keittiöstä. Ken Bruce soitti vanhoja suosikkisävelmiä Radio 2:lla. »Runaway.» Annie muisti kappaleen, muttei esittäjän nimeä.

»Teillä ei taida olla käsitystä siitä, milloin traktori oikein katosi?» Annie kysyi. Doug Wilson työnsi jälleen laseja ylemmäs ja kumartui lehtiönsä puoleen.

Beddoes pudisti päätään. »Olimme poissa vain viikon. Meillä on oikeastaan aika pienet kuviot, pääasiassa viljelyä. Viljaa, vihanneksia, perunaa. Rapsi on ylivoimaisesti tärkein viljelykasvimme. Toimitamme sitä korkealaatuiseen öljyyn erikoistuneelle

valmistajalle. Tullessa varmaan huomasittekin, että meillä on myös vähän possuja ja kanoja paikallisten laaturavintoloiden tarpeisiin. Kanamme saavat liikkua vapaasti ulkona aina, kun se suinkin on mahdollista. Ja siat ovat englantilaista maataisrotua. Erinomaista lihaa. Täällä ei siis ollut viime viikolla juurikaan tekemistä.»

»Olen kuullut, että jotkut sikarodut voivat olla arvokkaita», Annie sanoi. »Entä teidän possuinne?»

»Kaipa ne ovat melkoisen arvokkaita.»

»Miksihän niitäkin ei viety?»

»Eikö olisi luultavaa, että sellaiset rikolliset erikoistuvat? On aivan eri asia hankkiutua eroon traktorista kuin siasta. Sitä paitsi sikoja täytyy osata käsitellä. Ne voivat olla häijyjä sille päälle sattuessaan.»

»Niinpä kai», Annie sanoi, vaikka hän ei tiennyt tuon taivaallista sioista, paitsi että ne haisivat ja kiljuivat eikä hän syönyt niitä. »Nyt kun varkaat tietävät possuistanne, ehkä kannattaisi harkita turvatoimien lisäämistä.»

»Mitenhän se pitäisi tehdä? Seisoskelemalla yöt läpeensä haulikko kädessä vahtimassa lätin ulkopuolella, niinkö?»

»Teinä unohtaisin haulikon. Ne vain saattavat ihmisiä vaikeuksiin. Muita keinoja löytyy kyllä: erikoisaidat, hälytyslaitteet, naapurivalvonta ja niin poispäin.»

»Pidetään mielessä.»

»Missä avain oli?»

Beddoes katsoi poispäin. »Mikä avain?»

»Traktorin avain. Jos se kerran on nykyaikainen ja kallis vehje, siinä on kai jotain turvalaitteitakin.»

»Aivan, joo.»

»Missä siis säilytitte avainta?»

»Se roikkui tallin naulassa.»

»Entä autonavaimia? Bemarkin ja Range Roverin?»

Beddoes taputti housuntaskuaan. »Avainrenkaassa. Kuljetan niitä mukana.»

»Ette kuitenkaan ottanut kotoa lähtiessänne mukaan traktorin avainta?»

»Tulitteko tänne kuulustelemaan minua vai auttamaan varastetun traktorini takaisin saamisessa?»

Annie ja Wilson vaihtoivat katseita. »Tjaa-a, herra Beddoes», Annie sanoi, »tässä vaiheessa yritämme vain selvittää, miten traktorinne varastettiin, ja tuntuisi, että sen käyntiin saaminen on olennainen asia tässä yhtälössä. Eihän sitä sentään voitu noin vain työntää kuorma-autoon, jolla se vietiin pois, vai kuinka?»

»Miten minä olisin voinut tietää, että jotain tällaista tapahtuisi?» Beddoes alkoi punehtuneena huitoa käsiään. »Meille tuli kiire lähtiessä. Pat... Pahus soikoon, taksi odotti. Ei siinä tohinassa tullut kaikkea ajatelleeksi. Voi helvetti sentään, talli oli visusti lukossa, kun lähdimme!»

»John», hänen vaimonsa hyssytteli. »Rauhoitu. Muista verenpaineesi.»

Beddoes sukaisi kädellä tukkaansa. »Aivan. Anteeksi.» Hän kääntyi jälleen Annien puoleen. »Nyt jälkikäteen ajateltuna se tuntuu tietysti tyhmältä, enkä halunnut vakuutusyhtiön tietävän, mutta... Tarkoitan, että yleensä me olemme paikalla, joten mitään ongelmaa ei ole. Jätän usein traktorin pihaan avain virtalukossa. Kun nousen siihen, haluan vain panna koneen käyntiin ja lähteä ajamaan, en pahus vieköön etsiskellä avaimia. Tässä tapauksessa talli oli lukossa, ja olin pestannut naapurin pitämään paikkaa silmällä. Mitä muuta olisi pitänyt tehdä?»

»Ei aavistustakaan», Annie vastasi. »Kuka huolehti tilasta poissaolonne ajan?»

»Frank Lane laakson toiselta puolelta lupautui ruokkimaan possut ja kanat ja pitämään paikkaa silmällä. Ei niin, että syytäisimme Frankia tapahtuneesta, ei sinne päinkään. Hän ei pysty

olemaan ympäri vuorokauden vahdissa yhtään sen enempää kuin minäkään. Sitä paitsi hänellä on hoidettavana omakin tilansa, joka on paljon isompi kuin tämä meidän.» Beddoes nauroi. »Frank on meistä se oikea maamies, kuten hän aina jaksaa toivottaa. Ja hänellä on vielä se hulttiopoikansakin ristinään. Olemme kiitollisia, että hän pystyi auttamaan senkään vertaa.»

»Mikä saa teidät sanomaan hänen poikaansa hulttioksi?» Annie kysyi.

»No, se koltainen on aina ollut hankala käsiteltävä, oli jo mukulana. Pahankurinen riiviö. Joutui virkavallankin kanssa tekemisiin tässä vähän aikaa sitten.»

»Millaisiin tekemisiin?»

»Frank ei eritellyt sen tarkemmin, mutta luullakseni se liittyi jotenkin autovarkauteen. Hurjasteluun. Sai siitä ehdollista, yhdyskuntapalvelua, jonkun nimellisen rangaistuksen. En halunnut sanoa sitä suoraan Frankille, mutta jos ihan rehellisiä ollaan, se poika vaikutti aina laiskanpuoleiselta ja pahatapiselta. Hän ei asu enää tilalla, mutta käy siellä aika ajoin tapaamassa isäukkoaan.»

»Kykensisi siis varastamaan traktorin?»

»En nyt sanoisi niinkään. Ei hän taida pohjimmiltaan olla epärehellinen.» Beddoes veti syvään henkeä. »Ainoastaan yksityksissä oman elämänsä kanssa. Frank haukkuu minua sunnuntai-farmariksi. Nauraa minulle selkäni takana, niin kuin nämä kaikki täällä. Kaipa se on totta. Synnyin kuitenkin maatilalla, hitto soi-koon, ja vartuin siellä kaksitoistavuotiaaksi asti.»

»Vai niin», Annie sanoi. »Onko teidän ja muiden seudun maanviljelijöiden välillä jotain kaunaa?»

»En oikeastaan kutsuisi sitä kaunaksi. Ennemmin se ehkä on kateutta. He kuittailevat minulle, pilkkaavat, sulkevat minut pikku klikkiensä ulkopuolelle, mutta se on vain näiden maalaisten tapa. Tiedätte varmasti, millaisia ihmiset täällä Yorkshiresissä ovat.

Luoja yksin tietää, monenko vuoden päästä he lopulta hyväksyvät muualta tulleen joukkoonsa, sikäli kuin hyväksyvät koskaan.»

»Onko viime aikoina ollut erimielisyyksiä, riitoja?»

»Ei tule mieleen.»

»Ei minullekaan», Patricia säesti.

Annie pani muistiin, että kävisi jututtamassa Frank Lanea ja tämän »hulttiopoikaa» myöhemmin. Poliisin tiedustelutietojen mukaan tahot, jotka olivat vastuussa viimeaikaisesta ryöstöaallosta maaseudulla, käyttivät »urkkijoita», yleensä paikallisia jakelukuljettajia tai kiertäviä työntekijöitä, jotka rakensivat luottamusta auttamalla maanviljelijöitä huoltotöissä, sadonkorjuussa tai tuholaisten torjunnassa kulloisenkin vuodenajan tarpeiden mukaan. Hulttiopoika voisi hyvinkin ryhtyä sellaiseen hommaan sopivasta hinnasta. Tai jos huumeet olivat mukana kuvassa. Seudulla oli runsaasti kannabisfarmeja. Ei niin, että Annie olisi pitänyt satunnaista pössyttelyä pahana asiana. Se oli tuttua hänelle lapsuudesta saakka, hänhän oli asunut isänsä kanssa St. Ivesin ulkopuolella taiteilijakommuunissa, missä alati vaihtuvien bohemien tyyppien ja hanttapulien joukossa oli ehkä pari vähäpätöistä huumediileriäkin. Poliisia ei kiinnostanut, jos joku veti pikku tötöt silloin tällöin, mutta kannabis oli suurta bisnestä, jossa pyörivät isot rahat, ja se houkutteli puoleensa häijympiä kansainvälisiä gangstereita ja rikollisliigoja, joiden puuhilta ei voinut ummistaa silmiä.

»Onko teillä hälytyslaitteita?» Annie kysyi.

Beddoes tuhahti. »Mitä, täälläkö? Sama kuin heittäisi saakeli rahat kaivoon, kuten sanoin sille konstaapelillekin. Jokainen itseään kunnioittava rosvo olisi jo kaukana ennen kuin partio ehtii tänne, vaikka joku sattuisi olemaan vapaanakin silloin kun niitä tarvitaan.»

Se oli luultavasti totta, Annie ajatteli. Kun John Beddoesista oli saatu irti kaikki mahdollinen taustatieto, ei tuntunut enää

olevan mitään syytä viipyä talossa pitempään. Annie alkoi tehdä lähtöä ja nyökkäsi Doug Wilsonille. »Otamme yhteyttä heti, kun tiedämme enemmän», hän sanoi. »Teemme vielä pikaisen kieroksen ulkona ennen lähtöä.»

»Tehkää pois vaan», Beddoes sanoi. »Pitäkää minut ajan tasalla.»

»Pidetään toki.»

Patricia Beddoes seiso i miehensä takana käsi tämän olkapäällä. »Kiitos teestä, rouva Beddoes», Doug Wilson sanoi alati kohteliaana nuorenamiehenä.

»Ei mitään kiittämistä. Näkemiin.»

Vedettyään sadekampeet takaisin niskaansa he lotisuttelivat liejun läpi autotallille, jossa John Beddoes oli säilyttänyt traktoriaan. Konstaapeli Valentine oli tietysti jo tutkinut sen, eivätkä he huomanneet mitään, mitä ei olisi mainittu hänen raportissaan. Annien mielestä murtojäljet näyttivät sorkkaraudan tekemiltä. Metallikiinnikkeet oli väännetty puuovesta kokonaan irti, ja painava munalukko lojui mudassa ehjänä. Annie otti siitä kännykällään rikospaikkakuvan, kaivoi taskusta muovipussin ja poimi lukon sinne varovasti lyijykynän avulla.

»Lapsikin olisi pystynyt murtautumaan tuonne viidessä sekunnissa», hän puuskahti. »Mentiin, Doug. Lähetetään rikospaikkatutkijat tonkimaan liejua, kunhan päästään takaisin asemalle. Tällä asialla ei ole kiirettä.»

»Beddoes-parka», Wilson sanoi, kun tuulilasinpyyhkijät alkoivat toimia ja poliisi-Volvo tärähti käyntiin.

»Äh, minä en häntä säälisi. Tuo BMW näyttää uudelta. Ja kuten sanoit, traktorikin oli kallis.»

Annie teki olonsa mahdollisimman mukavaksi pelkääjän paikalla ja pyyhki kädellä huuruista ikkunaa vieressään. Toisin kuin Banks, joka tuntui haluavan pitää aina kaikki langat käsissään, hän itse ei välittänyt siitä, kuka ajoi. Itse asiassa oli vain parempi, jos

se ei ollut hän. Hän ei pitänyt ajamisesta, ei varsinkaan tällaisella säällä. Ja teillä liikkui nykyään aivan liikaa kusipäitä, säästä riippumatta. Tämä viikko ei alkanut hyvin, hän ajatteli. Oli vasta maanantai ja puolipäivä, mutta selkää särki jo nyt, eikä hän halunnut muuta kuin päästä kotiin ja mennä pitkään, kuumaan kylpyyn lukemaan julkisjuoruja roskalehdistä.

Kun rikosylikonstaapeli Winsome Jackman saapui hylätylle lentokentälle, sen portille oli jo pysäköity partioauto, ja kaksi virkapukuista konstaapelia – toinen tupakka suussa – seisoi juttelemassa verkkoaidan takana seisovan miehen kanssa. Mies oli pitkä, hoikka, pukeutunut maastotakkiin, vedenpitäviin housuihin, tukeviin vaelluskenkiin ja mustaan lippikseen, jonka etuosassa oli tyylitelty valkoinen 'A'. Hän oli Winsomea pitempi, mutta seisoi hiukan kumarassa ja nojasi kävelykeppiin. Oliko se pelkkää vaellusrekvisiittaa vai aidosti tarpeellinen, sitä Winsome ei osannut sanoa. Ikääkin oli vaikea arvioida lippiksen suojista, mutta hän vaikutti liian nuorelta tarvitakseen kävelykeppiä, ellei sitten ollut vammautunut onnettomuudessa. Hänen vieressään istui hiljaa beagle, jonka kirsu alkoi nytkähdellä Winsomen ilmestyessä.

Virkapukuinen nainen esittäytyi, pudotti savukkeen maahan ja tumppasi sen jalalla Winsomen tullessa lähemmäs. Winsome oli saanut keskuksesta tiedon epäilyttävästi veritahralta näyttävästä läiskästä, jonka joku oli löytänyt käyttämättömästä hangaarista rautatien läheltä. Winsomen tehtävänä oli arvioida tilanne paikan päällä ja punnita, kannattiko kallista tutkijatiimiä kutsua. Tuuli raastoi hänen hiuksiaan ja hyyti luita ja ytimiä myöten. Sade tuntui kylmältä suihkulta.

»Mikä on tilanne?» Winsome kysyi.

»Tuo on suljettu munalukolla», toinen konstaapeleista sanoi osoittaen kaksiosaista porttia. »Kun ei ollut hälytystä, katsottiin parhaaksi jäädä odottamaan tuloanne.»

»Peter Robinson
kuuluu brittiläisten rikoskirjailijoiden
parhaimmiston tai jopa huipulle.»

- **The Times**

Kaksi nuorta miestä on kateissa,
samoin herrasmiesfarmarin kallis traktori.
Yorkshiren poliisin arkinen aherrus saa hyytävän sävyn,
kun kuolleiden eläinten kuljetusauto
suistuu vuoritieltä rotkoon ja raatojen joukosta
löytyy ihmisen ruumis. Rikoskomisario Annie Cabbot
ja ylikomisario Alan Banks tiimeineen
joutuvat kysymään, teurastetaanko nummilla
muutakin kuin karjaeläimiä.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-45542-5